

Załącznik do Uchwały nr 93/2018
Pobiedzisko – Goślińskiego Banku
Spółdzielczego w Pobiedziskach
z dnia 29.06.2018 r.

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

**Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w
Pobiedziskach**

według stanu na 31.12.2017 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniami Banku)

Nazwa podmiotu	Kwota zaangażowania	Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/ nie pomniejsza fundusze własne Banku
akcje SGB-Banku S.A.	1.190.000,00	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku
udział w TUV w Poznaniu	800,00	
udział w PartNet sp. z o.o.	42.000,00	
udział w Spółdzielni Mieszkaniowej Swarzędz	3.000,00	
udział w SRH „Rolnik”	1.070,66	
udział w Spółdzielni „Gromada”	2.400,00	
udział w Systemie Ochrony SGB	1.000,00	

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;

- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych¹ w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4%.²
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych³ od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30%;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego.
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym⁴;
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 60% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania⁵.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
- 3) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby ponad 10% uznanego kapitału;
- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

¹ Według wartości bilansowej brutto.

² Należy zwrócić uwagę na wartość według, której Bank liczy wskaźnik należności zagrożonych; w Systemie Ochrony jest on liczony dla należności podmiotów niefinansowych i JRIŚ według wartości bilansowej brutto

³ Według wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek.

⁴ Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa, nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

⁵ Definicja portfela została określona w zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym niż 4% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 75% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl⁶) nie przekracza poziomów określonych w § 24.
- 2) stosowanie limitów LtV⁷, na maksymalnym poziomie⁸:
 - a) 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - d) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
- 3) wskaźniki wymienione w lit. a-d ulegają obniżeniu o 5 p.p. jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 20 lat;

⁶ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

⁷ Sposób obliczania wskaźnika LtV został szczegółowo opisany w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

⁸ Dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej:

- powstałych w okresie do 31 grudnia 2014 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać 95%,
- powstałych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać 90%,
- powstałych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. poziom wskaźnika LtV nie powinien przekraczać: 85% lub 90% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 85% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.

- 4) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów indywidualnych, rolników i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, gruntów rolnych, nieruchomości komercyjnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- 5) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 20%) i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych;

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym niż 10% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 6% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 30 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl⁹) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
- c) wskaźniki wymienione w lit. a-b mogą ulec:
 - podwyższeniu o 5 p.p. (za wyjątkiem lit. c) - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 1 roku lub miejscem zamieszkania klienta jest gmina wiejska,
 - obniżeniu o 5 p.p. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto powyżej 40 tys. mieszkańców oraz zdolność kredytowa klienta, który nie współpracował z bankiem została oceniona na podstawie oświadczenia,
 - pozostają bez zmian jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 1 rok i nie przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto poniżej 40 tys. mieszkańców;

⁹ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

- maksymalny poziom wskaźników o których mowa w pkt. c akceptowany przez Bank określony i zaprezentowany został w Strategii zarządzania ryzykiem.
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów indywidualnych, rolników i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

1. zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
2. zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
3. utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

1. realizowanie strategii finansowania.
2. pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
3. utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;

4. utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami¹⁰ poziomie;
5. finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów¹¹ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
6. utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu¹² na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów¹³ nad skumulowanymi pasywami¹⁴ w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku¹⁵;
7. zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹⁶ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
8. dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
9. dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
10. identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

1. optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
2. ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
3. utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

1. ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
2. ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1% sumy bilansowej;
3. zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a. stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b. oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);

¹⁰ Zgodnie z Umową Systemu Ochrony SGB;

¹¹ Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa

¹² Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

¹³ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

¹⁴ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

¹⁵ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

¹⁶ O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4. dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) Ryzyko walutowe

Nie występuje. Bank nie prowadzi działalności walutowej.

6) Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują

1. dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
2. ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
3. posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,25%
4. posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,25%
5. posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 5,75%
6. obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 88%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 9,1%;
7. dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 95% kapitału Tier I;

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

1. dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
2. przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
3. posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
4. ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla zachowania minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego, współczynnika kapitału Tier I oraz współczynnika kapitału podstawowego Tier I;
5. nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
6. utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

1. zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
2. zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
3. dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,

- c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
- d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1. identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2. projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3. sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4. systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na dwóch niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności.
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) komórka zarządzania „wolnymi środkami” – Wydział Finansowo - Księgowy
 - b) Oddział, Filie, POK,
 - c) Wydział Kredytów;
 - d) Wydział lokat, rachunków bankowych i operacji kasowo – skarbcowych;
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) komórka monitorowania ryzyka – Zespół Ryzyk Bankowych;
 - b) komórka monitorująca indywidualne ryzyko kredytowe – Stanowisko ds. monitoringu, windykacji i restrukturyzacji;
 - c) stanowisko ds. Teleinformatycznych;
 - d) Główny Księgowy;
 - e) Stanowisko ds. Bezpieczeństwa Banku.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków przy czym nadzór drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, ocenę jakości portfela kredytowego (badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych ogólnie oraz w poszczególnych segmentach klientów, branżach, regionach itp.),
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalna kwota jednostkowa w zł</i>
1.	Kredyt na działalność gospodarczą - w rachunku kredytowym - w rachunku bieżącym	do 25% F.W.* 400.000,-
2.	Kredyt na działalność związaną z produkcją rolną: - w rachunku kredytowym - w rachunku bieżącym	do 25% F.W.* 400.000,-
3.	Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej: - inwestycyjne - obrotowe	do 25% F.W.* 500.000,-
4.	Kredyt konsumpcyjny (gotówkowy), w tym zabezpieczone hipotecznie	80.000,- ¹⁷
5.	Pożyczka hipoteczna	500.000
6.	Kredyt mieszkaniowy	1.000.000,-
7.	Kredyt konsolidacyjny	1.000.000,-
8.	Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie: Podmiotu finansowego Podmiotu niefinansowego Jednostek Samorządu Terytorialnego	do 25% F.W.* do 25% F.W.* do 25% F.W.*

W obszarze ryzyka koncentracji Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit</i>
w jeden podmiot lub podmioty powiązane (maksymalnie 25% uznanego kapitału)	18% uznanego kapitału jako limit ostrożnościowy
wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko (maksymalnie do 25% kapitału podstawowego Tier I)	maksymalnie 18% kapitału podstawowego Tier I jako limit ostrożnościowy

Limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów:	
<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit:</i>
dużych ekspozycji	340% uznanego kapitału
istotnych ekspozycji	460% uznanego kapitału

Wysokość limitów ustanowionych na poszczególne sektory gospodarcze, wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami przedstawiają się następująco:	
<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit:</i>
Budownictwo	70 % uznanego kapitału

¹⁷ Kredyty z pkt. 4,5,6,7 podlegają ustawie o kredycie konsumenckim do kwoty 255,550 zł

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	25 % uznanego kapitału
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	35 % uznanego kapitału
Handel hurtowy i detaliczny	23 % uznanego kapitału
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	23 % uznanego kapitału
Przetwórstwo przemysłowe	71 % uznanego kapitału
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	379 % uznanego kapitału
Transport, gospodarka magazynowa	15 % uznanego kapitału
Inne	10 % uznanego kapitału

Wysokość limitów ustanowionych na poszczególne rodzaje zabezpieczenia przedstawiają się następująco:	
<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit:</i>
Blokada środków pieniężnych	2 % uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	330 % uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości niemieszkalnej (pozostała)	310 % uznanego kapitału
Poręczenie wg prawa cywilnego	23 % uznanego kapitału
Przewłaszczenie rzeczy ruchomych	31 % uznanego kapitału
Zastaw rejestrowy	18 % uznanego kapitału
Pozostałe	40 % uznanego kapitału

W obszarze ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, Bank stosuje następujące limity:

Bank przyjął następujące maksymalne limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela DEK ze względu na rodzaj produktu:	
<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit:</i>
kredyty gotówkowe 20%;	20%
limity w ROR 6%;	6%
inne kredyty DEK 3%.	3%
W zakresie wybranych obszarów ryzyka DEK Bank wprowadził następujące limity dotyczące obszarów uznanych za istotne:	
udział detalicznych ekspozycji kredytowych, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	15%
udział detalicznych ekspozycji kredytowych niezabezpieczonych	40%
udział detalicznych ekspozycji kredytowych udzielonych na warunkach niestandardowych	5%

Ilość dni nieobecności pracowników z tytułu zwolnień lekarskich ¹⁸	Max 30zd./1 rok
Ilość dni nieobecności pracowników z tytułu urlopów na żądanie ¹⁹	Max 8zd./1 rok
Koszt potencjalny zdarzeń operacyjnych dla wszystkich kategorii ryzyka łącznie	9.000 zł /1 rok
Koszt rzeczywisty zdarzeń operacyjnych dla wszystkich kategorii ryzyka łącznie (netto)	7.000 zł /1 rok
Ilość zdarzeń operacyjnych dla następujących rodzajów zdarzeń łącznie: 1) Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy, 2) Klienci, produkty i praktyki operacyjne, 3) Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów, 4) Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	Max 702 zdarzenia

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- płynności bieżącej,
- płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Poziom limitu</i>	<i>Wartość limitu</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej M1	Min 0,20	0,39
Nadzorcza miara płynności długoterminowej M2	Min 1,00	3,42
Wskaźnik LCR	Min 80%	329%
Wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od pierwszych przedziałów czasowych	<1	< 1
Wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od ostatnich przedziałów czasowych	>1	>1

¹⁸ Dotyczy pracowników kluczowych

¹⁹ Dotyczy pracowników kluczowych

W obszarze ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, Bank stosuje następujące limity:

Bank dokonał wyboru pozycji objętych systemem limitowania kierując się zasadą, że ograniczeniem wewnętrznym będą objęte te rodzaje ekspozycji, które wiążą się z większym ryzykiem kredytowym; rodzaj i wysokość limitów przedstawia się następująco:	
<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Maksymalny limit:</i>
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomości	75% kwoty portfela EKZH;
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości komercyjna	10% kwoty portfela EKZH;
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których nieruchomości stanowiąca zabezpieczenie nie jest własnością kredytobiorcy	8% kwoty portfela EKZH;
udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	60% kwoty portfela EKZH.

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych, w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- transferowanie ryzyka,
- stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje limity wskazane w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem jako wyznaczony Apetyt na ryzyko.

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Fluktuacja pracowników na stanowiskach kierowniczych	Max 12,5%
Ilość skarg na działalność Banku	Max 10szt./1 rok
Ilość reklamacji związanych z prowadzoną przez Bank działalnością operacyjną (z wyjątkiem kart płatniczych)	Max 10szt./1 rok
Ilość reklamacji związanych z transakcjami kartami płatniczymi	Max 20szt./1 rok
Oszustwa zewnętrzne	Max 1 szt./1 rok
Zakłócenie realizacji zleceń płatniczych Klientów Banku	Max 15szt./1 rok
Ilość pozwów związanych z prowadzoną przez Bank działalnością operacyjną	Max 2szt./1 rok
Wskaźnik udziału pracowników w szkoleniach w ciągu roku	Min 1

[Signature]

Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	Max 10%	6,2%
Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	Max 15%	8,8%
Udział łącznej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych w pasywach ogółem	Min 105%	182,1%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - Lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Poziom limitu</i>	<i>Wartość limitu</i>
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.)	35,0%	-20,2%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.)	8,0%	0,00%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.)	2,0%	1,5%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p.b.)	20,0%	-13,4%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p.b.)	20,0%	-10,3%

5) Ryzyko walutowe – nie występuje. Bank nie prowadzi działalności walutowej.

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,

- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W obszarze ryzyka kapitałowego Bank stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Poziom % w stosunku do funduszy własnych</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe I Filar	50%	47,8%
Ryzyko operacyjne I Filar	10%	5,6%
Ryzyko kredytowe II Filar	6%	4,5%
Ryzyko operacyjne II Filar	5%	0%
Ryzyko koncentracji II Filar	1%	0%
Ryzyko płynności II Filar	3%	0%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej II Filar	12%	8,5%
Ryzyko kapitałowe II Filar	1%	0%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	52,3%
Ryzyko operacyjne	5,6%
Ryzyko stopy	8,5%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku nie sprawują funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu:

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza działając według „Statutu Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach” i „Regulaminu Rady Nadzorczej” biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Procedurą oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach”. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Procedurą oceny kwalifikacji Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach”, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata, oceny następcej dokonuje Zebranie Przedstawicieli.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę opiniodawczo - doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Zarządzania Ryzykami który spotyka się co najmniej raz w miesiącu. W roku 2017 odbyło się 13 posiedzeń KZR.
- Komitet Kredytowy, który spotyka się co najmniej raz w tygodniu. W 2017 roku odbyło się 48 posiedzeń Komitetu Kredytowego.
- Komisja Kredytowa w Oddziale Banku, która spotyka się co najmniej raz w tygodniu. W 2017 roku odbyło się 26 posiedzeń Komisji Kredytowej.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru istotnych rodzajów ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu istotnych ryzyk pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku, przekazywane są dla:

- I. Zarządu
1. w cyklach miesięcznych
 - ryzyko płynności
 2. w cyklach kwartalnych
 - ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
 - ryzyko kredytowe
 - ryzyko koncentracji
 - ryzyko DEK
 - ryzyko kapitałowe
 3. w cyklach półrocznych
 - ryzyko EKZH
 4. w cyklach rocznych
 - ryzyko braku zgodności

II. Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych lub półrocznych.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
3	Skumulowane inne całkowite dochody oraz kapitał rezerwowy i zasobowy	12.936.666
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	560.000
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I (Fundusz udziałowy)	294.700
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	13.791.366
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-23.175
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-59.228
28	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-82.403
29	Kapitał podstawowy Tier I	13.708.963
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I	13.708.963
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
57	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał	13.708.963
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	91.455.275
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,99
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,99
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,99
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty	5,75%

	ekspozycji na ryzyko)	
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,25%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12.920.698

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji*

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Skumulowane inne całkowite dochody – Fundusz z aktualizacji i wyceny rzeczowych aktywów trwałych

Kapitał zasobowy – Fundusz utworzony z podziału nadwyżki bilansowej oraz wpłat wpisowego

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego – Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata

Fundusz udziałowy –ramach funduszu udziałowego Bank zalicza bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 r. Udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 r. są uwzględniane w FW po uzyskaniu zgody KNF.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank nie wykazuje i nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczonych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w

Handwritten signature and initials.

Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 88%

Na datę informacji relacja wynosiła 66,4%.

W 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0	0
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8.359	668,72
ekspozycje wobec instytucji	0	
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	2.041.380	163.310,40
ekspozycje detaliczne	7.954.474	636.357,92
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	66.711.044	5.336.883,52
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	35.226	2.818,08
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	2.731.915	218.553,20
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	
inne pozycje	2.361.165	188.893,20
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		6.547.485,04

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	6.547
• operacyjne	769
RAZEM	7.316

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Wg stanu na dzień 31.12.2017r. Bank stosował definicję należności przeterminowanych, zagrożonych oraz ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycje uznaje się za przeterminowaną, jeśli przeterminowanie w spłacie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 zł, w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000,00 zł.

Za należności zagrożone Bank uznaje takie, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zostały zaklasyfikowane przez Bank do kategorii: poniżej standardu, wątpliwej lub straconej.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria, tj.:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczno-finansowe – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
- kategorii "pod obserwacją";
- grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszych podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą.

2. Klasy ekspozycji kredytowych, w tym klasy istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość na dzień 31.12.2017r.	Czy klasa jest istotna tak/nie
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	715	nie
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	42	nie
5	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3.299	tak
6	Ekspozycje detaliczne	16.554	tak
7	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	69.064	tak
8	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	208	nie
9	Ekspozycje kapitałowe	2.732	nie
10	Inne pozycje	4.811	nie

przy czym przyjmuje, iż 3 największe ekspozycje wyznaczają istotne klasy.

3. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

Branża	wartość tys. zł	Czy branża jest istotna tak/nie
BUDOWNICTWO	2 511	Nie
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	1 684	Nie
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	4 164	Tak
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	1 608	Nie
OBSŁUGA RYNKU NIERUCHOMOŚCI WYNAJEM I USŁUGI ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM DZIAŁ.GOSP.	1 368	Nie
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	5 020	Tak
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	42 707	Tak
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	1 348	Nie
INNE	301	Nie

przy czym przyjmuje, iż 3 największe branże wyznaczają istotne klasy branż.

4. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 miesiąca	4.295
1 – 3 miesięcy	5.185
3 – 6 miesięcy	5.276
6 – 12 miesięcy	10.315
1 rok – 2 lat	19.631
2 lata – 5 lat	10.103
5 lat – 10 lat	19.649
10 lat – 20 lat	13.502
powyżej 20 lat	1.766

5. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych branż

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych dla istotnych branż przedstawia się następująco:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
<i>Istotna branża</i>			
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	19	0	0
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	0	0	34
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	0	0	0

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	11.340,64	-	53.116,98	1.546,54
<i>Wątpliwe</i>	202.135,93	-	0	0
<i>Stracone</i>	312.637,91	-	672.224,51	248.446,13

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

- Poza szczegółowymi warunkami, które musi spełniać zabezpieczenie, aby móc pozostać uznanym rodzajem zabezpieczenia, wszystkie zabezpieczenia rzeczywiste, stanowiące podstawę do stosowania technik redukcji ryzyka kredytowego, muszą spełniać następujące warunki:
 - Bank posiada prawo do szybkiego upłynnienia lub zatrzymania tego zabezpieczenia w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika, jego niewypłacalności lub upadłości;
 - występować w wykazie uznanych aktywów zawartym w art. 197-200 CRR;
 - zabezpieczenie jest płynne, co należy rozumieć jako sytuację, gdy w przypadku sprzedaży można uzyskać cenę netto nieodbiegającą od cen rynkowych;

- 4) wartość zabezpieczenia jest stabilna.
2. Poza szczegółowymi warunkami, które musi spełniać zabezpieczenie, aby móc pozostać uznanym rodzajem zabezpieczenia, wszystkie zabezpieczenia nieruchomości, stanowiące podstawę do stosowania technik redukcji ryzyka kredytowego, muszą spełniać następujące warunki:
- 1) dostawca zabezpieczenia jest uwzględniany w wykazie uznanych dostawców zawartym w art. 201 CRR;
 - 2) umowa zabezpieczenia występuje w wykazie umów zawartym w art. 203 CRR;
 - 3) jest prawnie skuteczna i egzekwowalna w stopniu zapewniającym odpowiednią pewność co do wysokości zabezpieczenia.
3. Za uznane zabezpieczenia rzeczywiste Bank przyjmuje:
- 1) środki pieniężne zdeponowane w Banku;
 - 2) dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP;
 - 3) środki pieniężne zdeponowane w innym banku;
4. Za uznanych dostawców oraz umowę ochrony kredytowej nieruchomości Bank przyjmuje:
- 1) gwarancję Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego;
 - 2) gwarancję jednostki samorządu terytorialnego i władze lokalne;
 - 3) gwarancję innego banku;
 - 4) regwarancję Skarbu Państwa wynikającą z udzielenia Bankowi gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego na realizację programów rządowych;
 - 5) gwarancję podmiotu posiadającego ocenę kredytową wydaną przez ECAI;
5. Warunki szczegółowe w zakresie stosowania ochrony kredytowej rzeczywistej:
- 1) nie zachodzi istotna dodatnia korelacja między jakością kredytową dłużnika, a wartością zabezpieczenia, co oznacza, że gdyby wartość zabezpieczenia uległa znacznemu obniżeniu, nie spowoduje to znacznego pogorszenia jakości kredytowej danego dłużnika oraz, że gdyby jakość kredytowa danego dłużnika obniżyła się do wartości krytycznej, nie spowoduje to znacznego obniżenia wartości zabezpieczenia;
 - 2) występuje pewność prawna polegająca na wypełnieniu wszelkich wymogów umownych i prawnych i podejmowaniu działań, aby zapewnić wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń na mocy prawa mającego zastosowanie do tytułu prawnego Banku do przedmiotu zabezpieczenia;
 - 3) Bank spełnia następujące wymogi operacyjne:
 - a) zabezpieczenie jest w odpowiedni sposób udokumentowane,
 - b) Bank posiada procedury szybkiego upłynniania aktywów,
 - c) Bank kontroluje ryzyko wynikające z zastosowanego zabezpieczenia (ryzyko wyceny, ryzyko koncentracji),
 - d) jeżeli zabezpieczenie jest zdeponowane u podmiotu trzeciego, Bank podejmuje odpowiednie kroki w celu zapewnienia rozdziału między zabezpieczeniem, a aktywami własnymi osoby trzeciej.
6. Szczegółowe warunki uznawania zabezpieczenia w postaci środków pieniężnych zdeponowanych w innym banku:
- 1) wierzytelność stanowiąca należność kredytobiorcy wobec innego banku jest oficjalnie zastawiona lub scedowana na rzecz Banku, a taki zastaw lub cesja są skuteczne prawnie i egzekwowalne, a także bezwarunkowe i nieodwołalne;
 - 2) inny bank jest powiadomiony o zastawie lub cesji;

- 3) w wyniku takiego powiadomienia inny bank może dokonywać płatności jedynie na rzecz Banku lub na rzecz innych osób wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody Banku.
7. Warunki szczegółowe uznawania zabezpieczenia w postaci gwarancji:
 - 1) ochrona kredytowa jest bezpośrednia;
 - 2) zakres umowy jest jasno określony i bezsporny;
 - 3) gwarancja jest jasno udokumentowanym zobowiązaniem podjętym przez gwaranta;
 - 4) umowa nie może zawierać żadnych klauzul, które leżą poza bezpośrednią kontrolą Banku i dają poręczycielowi możliwość: jednostronnego wypowiedzenia umowy, podniesienia kosztów zabezpieczenia, zwolnienia poręczyciela z obowiązku terminowej wypłaty w przypadku, gdy dłużnik nie uiści zaległych należności, skrócenia termin ważności umowy;
 - 5) umowa jest prawnie skuteczna i egzekwowalna;
 - 6) w przypadku stwierdzenia nieuregulowania płatności przez kredytobiorcę, Bank ma prawo we właściwym czasie zażądać od gwaranta wszelkich środków pieniężnych należnych zgodnie z warunkami umowy gwarancji, przy czym płatność ze strony gwaranta nie zależy od tego, czy Bank uprzednio zażądał płatności od kredytobiorcy;
 - 7) gwarancja obejmuje wszystkie rodzaje płatności, których kredytobiorca ma dokonać w związku z posiadaną ekspozycją, przy czym jeżeli określone rodzaje płatności są wyłączone z gwarancji, uznana wartość gwarancji dostosowuje się odpowiednio do jej zakresu.

W Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiąże się

najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;
Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

VIII. Ryzyko rynkowe

Bank nie wyznacza wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego, ponieważ Bank nie posiada instrumentów walutowych.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 769 tys.zł.

Bank nie poniósł strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2017 roku.

Zdarzenia ryzyka operacyjnego w Banku ewidencjonowane były w 2017 roku zgodnie z klasyfikacją zawartą w Rekomendacji M, tj. przypisywanie do 5 kategorii. Spośród nich, najwięcej zdarzeń operacyjnych zanotowano dla kategorii (zaprezentowane kategorie w których wystąpiły zdarzenia):

Nazwa	2017
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	233
Zakłócenia działalności i błędy systemów	88

W związku ze zdarzeniami, Bank poniósł łącznie straty brutto w wysokości 46.300,69 zł, z czego odzyskano 46.300,69 zł. Strata netto za 2017 rok wyniosła 0,00 zł. Koszty potencjalne wyceniono na 2.132,39 zł.

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego, w Banku podejmowane były działania głównie prewencyjne. Podejmowano czynności kształtujące świadomość pracowników na temat głównych zagrożeń wynikających z działalności operacyjnej Banku, wprowadzano szereg ulepszeń i nowych rozwiązań związanych z obsługą informatyczną (systemową) Banku. Zdiagnozowano obszary w których występowały największe ilości zdarzeń i na bieżąco podejmowane są działania w celu minimalizowania powtarzania się sytuacji klasyfikowanych jako zdarzenia operacyjne. W 2017 roku wystąpiło jedno zdarzenie o charakterze istotnym, które bezpośrednio wpływałoby na wysokie generowanie ryzyka operacyjnego, zakwalifikowane jako zdarzenie spowodowane czynnikami zewnętrznymi niezależnymi od Banku. Pozostałe zarejestrowane zdarzenia wynikały głównie z błędów ludzkich lub zakłóceń działalności operacyjnej (systemy i bankomaty).

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> • <i>zyski kapitałowe</i> • <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	Wg. ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów
udział w TUW w Poznaniu	zamiar strategiczny	
udział w PartNet sp. z o.o.	zamiar strategiczny	
udział w Spółdzielni Mieszkaniowej Swarzędz	zamiar strategiczny	
udział w SRH „Rolnik”	zamiar strategiczny	
udział w Spółdzielni „Gromada”	zamiar strategiczny	
udział w Systemie Ochrony SGB	zamiar strategiczny	

Wartość bilansowa i godziwa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa</i>
akcje SGB-Banku S.A.	1.190.000,00	-----
udział w TUW w Poznaniu	800,00	-----
udział w PartNet sp. z o.o.	42.000,00	-----
udział w Spółdzielni Mieszkaniowej Swarzędz	3.000,00	-----
udział w SRH „Rolnik”	1.070,66	-----
udział w Spółdzielni „Gromada”	2.400,00	-----
udział w Systemie Ochrony SGB	1.000,00	-----

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 7,27% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o: 1.420 tys. zł.

St. Maj.
CS

Wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 206 tys. zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Bank realizując zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w Bankach oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji UE Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji i stosując wskazaną w nich zasadę proporcjonalności wprowadził „ Politykę wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Pobiedzisko – Goślińskim Banku Spółdzielczym w Pobiedziskach” w ograniczonym zakresie, korzystając z możliwości indywidualnego określenia sposobu i zakresu stosowania przepisów dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń.

Bank nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustala, iż niniejsza Polityka dotyczyć będzie członków Zarządu Banku.

Bank dokonuje raz w roku analizy stanowisk, wymienionych w treści Rozporządzenia oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, jak również dokonuje raz w roku analizy zasadności wprowadzenia systemu wynagradzania pracowników opartego na zmiennym składniku wynagrodzeń.

Informacje ilościowe

Informacje o sumie wypłaconych w 2017 r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Rozporządzenia Ministra i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. przedstawiono poniżej:

w tys. zł

L.p.	Stanowisko kierownicze	Stale składniki (brutto)	Zmienne składniki (brutto)	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	312.330,00	39.380,00	3
2.	Pozostali pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i finansów z dnia 6	0,00	0,00	-

	marca 2017 r.			
--	---------------	--	--	--

Informacje o sumie wypłaconych w 2017 r. wynagrodzeń z tyt. motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. zawiera poniższa tabela:

w tys. zł

L.p.	Tytuł wynagrodzenia	Wartość (netto)
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0,00
2.	Ilość osób, które otrzymało w/w wynagrodzenie	0,00
3.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0,00
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2016 r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0,00
5.	Ilość osób, które otrzymało w/w wynagrodzenie	-
6.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0,00

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - Centrala, Filie, Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego komórka monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku funkcjonuje również Komitet Zarządzania Ryzykami, który pełni rolę opiniodawczą - doradcą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- opiniuje poziom limitów,
- identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,

- 3) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 4) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 87 % pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego zgodnie z § 11 ust. 3,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR), zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 17 ust. 2,
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej ponad minimum – nadwyżka podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych otrzymanych)	35.100
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	7.206

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej	0,39	100%
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	3,42	100%
Wskaźnik LCR	329%	64%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	42.385.777	6.420.895	2.923.437
Luka bilansowa skumulowana	46.718.676	48.806.672	51.730.110
Luka prosta (z pozabilansem)	41.313.899	6.241.904	2.470.755
Luka skumulowana(z pozabilansem)	44.717.624	47.555.804	50.026.559

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	57.221.391	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	135.507.127	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,

- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej półroczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według sprawozdawczości Corep	160.813.655
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	5.584.480
7	Inne korekty	23.175
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	155.206.000

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	151.432.315
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-23.175
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	151.409.140
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	9.381.340
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	5.584.480
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (wiersze 17 minus 18)	3.796.860
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	13.685.788
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	155.206.000
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	8,82%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	151.432.315
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	151.432.315
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	714.734

EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	714.734
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	41.795
EU-7	Instytucje	63.584.091
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	64.761.030
EU-9	Ekspozycje detaliczne	12.331.603
EU-10	Przedsiębiorstwa	2.421.295
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	35.227
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	7.542.540

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
---	--	--

XV. Kontrola wewnętrzna

Struktura organizacyjna systemu

Obowiązujący w 2017 roku w Banku system kontroli wewnętrznej funkcjonował w oparciu o Regulamin „System kontroli wewnętrznej w Pobiedzisko-Goślińskim Banku Spółdzielczym w Pobiedziskach wprowadzony Uchwałą nr 110/2016 Zarządu Banku z dnia 29.12.2016r. i zatwierdzony Uchwałą nr 12/2017 Rady Nadzorczej Banku z dnia 28.02.2017r. System kontroli wewnętrznej, w 2017 roku, był dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku. Celem systemu kontroli wewnętrznej było wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia: skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej i nadzorczej oraz informacji zarządczej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku, zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W procesie kontroli wewnętrznej uczestniczyły:

- Rada Nadzorcza która sprawowała nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej oraz oceniała jego adekwatność i skuteczność;
- Zarząd Banku który odpowiadał za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;
- Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych, którzy wypełniając swoje obowiązki, wprowadzali w życie oraz monitorowali przestrzeganie mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnił:

- kontrolę wewnętrzną (funkcję kontroli) mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmowała wszystkie komórki i jednostki Banku oraz usytuowane w nich stanowiska odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,

- stanowisko do spraw zgodności mające za zadanie, we współpracy z jednostkami i komórkami organizacyjnymi Banku identyfikację, ocenę, kontrolę oraz monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, oraz Rekomendacją H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w bankach w Banku opracowano i zatwierdzono nowe „Zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Pobiedzisko-Goślińskim Banku Spółdzielczym w Pobiedziskach”, które zawierają matrycę funkcji kontroli.

Stosowane mechanizmy kontrolne

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane były w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku.

W zakresie mechanizmów kontroli wewnętrznej w Banku funkcjonują w szczególności:

- 1) zasady polityki, regulaminy i procedury obejmujące wszystkie obszary działalności przyczyniające się do realizacji założeń strategii Banku,
- 2) zasady, metody i techniki identyfikacji, pomiaru, monitorowania, oceny i kontrolowania poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 3) ustanowione limity ostrożnościowe ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku, wraz z zasadami ustalania ich poziomu, monitorowania, aktualizowania, postępowania w przypadku przekroczeń,
- 4) zasady funkcjonowania wewnętrznego systemu sprawozdawczości zarządczej,
- 5) kontrola działalności na poszczególnych szczeblach wykonywana przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez bezpośredniego zwierzchnika i pracownika któremu powierzono wykonywanie kontroli wewnętrznej, mająca na celu weryfikację jakości i poprawności realizowanych w Banku zadań.

Mechanizmy kontrolne obejmowały m.in. okresowe:

- 1) przeglądy, analizy i oceny sporządzane dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 2) sprawdzanie przestrzegania przepisów zewnętrznych, procedur i instrukcji wewnętrznych, w odniesieniu do działalności poszczególnych komórek i jednostek organizacyjnych Banku,
- 3) badanie ograniczenia dostępu do aktywów rzeczowych (głównie gotówki oraz obszaru przetwarzania danych),
- 4) sprawdzanie przestrzegania ustalonych limitów,
- 5) weryfikowanie systemu zatwierdzania i autoryzacji,
- 6) analizowanie systemu weryfikacji i uzgadniania.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu

Zarząd Banku w cyklach półrocznych a Rada Nadzorcza w cyklach rocznych otrzymywali sprawozdania dotyczące:

- 1) istotnych, stwierdzonych nieprawidłowości mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz informację dotyczącą efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości,
- 2) kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego.

Wszystkie wymagane sprawozdania dotyczące kontroli wewnętrznej zostały opracowane i przedstawione właściwym organom.

Wnioski wynikające z analiz i ocen wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego Zarząd uwzględniał w bieżącej działalności.

Wyniki kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego były przedmiotem analizy i oceny Zarządu i Rady Nadzorczej.

W ocenie Zarządu i Rady Nadzorczej obowiązujący w Pobiedzisko – Goślińskim Banku Spółdzielczym w 2017r. system kontroli wewnętrznej był adekwatny do skali prowadzonej działalności Banku oraz profilu ryzyka, wskazano na wzmocnienie skuteczności kontroli wewnętrznych.

W ramach oceny stwierdzono, iż poziom ryzyka związany z ujawnionymi nieprawidłowościami był umiarkowany. Podjęto odpowiednie działania w celu wyeliminowania nieprawidłowości i objęto monitorowaniem efekty tych działań.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Aktywa banku są wolne od obciążeń a ich wartość bilansowa na dzień 31.12.2017 r. wynosi 151.582 tys. zł.

Sporządził:

Zespół Ryzyk Bankowych

Grażyna Sergiel – Inspektor ds. ryzyk bankowych

Łukasz Seemann – Inspektor ds. ryzyk bankowych

Zatwierdził:

Zarząd Banku:

Ewa Przydróżna – Prezes Zarządu

Aleksandra Gołębiewska – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo - Księgowych

Maciej Grzegorowski – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Pobiedzisko – Gośliński Bank Spółdzielczy
w Pobiedziskach

Załącznik nr 1 do
Ujawnienia informacji dotyczących
ryzyka, funduszy własnych,
wymogów kapitałowych, polityki w
zakresie wynagrodzeń i innych
informacji wg. stanu na dzień
31.12.2017 r.

OŚWIADCZENIE
ZARZĄDU BANKU POBIEDZISKO – GOŚLIŃSKIEGO BANKU
SPÓŁDZIELCZEGO W POBIEDZISKACH

dotyczące adekwatności ustaleń związanych z zarządzaniem ryzykiem

Zarząd Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach oświadcza, że ustalenia opisane w „Ujawnieniu informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. część ósma według stanu na dzień 31.12.2017 r. są adekwatne do stanu faktycznego i zgodne ze stosowanym systemem zarządzania ryzykiem oraz profilem i strategią ryzyka przyjętą przez Bank.

Pobiedziska 29. 06.2018 r.

ZARZĄD BANKU

Ewa Przydróżna – Prezes Zarządu

.....

Aleksandra Gołębiewska – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo - Księgowych

.....

Maciej Grzegorowski – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

.....

Załącznik nr 2 do

Ujawnienia informacji dotyczących
ryzyka, funduszy własnych,
wymogów kapitałowych, polityki w
zakresie wynagrodzeń i innych
informacji wg. stanu na dzień
31.12.2017 r.

**OŚWIADCZENIE
ZARZĄDU BANKU POBIEDZISKO – GOŚLINSKIEGO BANKU
SPÓŁDZIELCZEGO W POBIEDZISKACH**

dotyczące ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działania

Zarząd Pobiedzisko – Goślińskiego Banku Spółdzielczego w Pobiedziskach oświadcza, że profil ryzyka związanego ze strategią działania Banku w 2017 r. był zgodny z przyjętą strategią zarządzania ryzykiem.

W celu dokonania pomiaru przyjętych założeń do procesu zarządzania ryzykiem, Bank przeprowadza analizę wartości podstawowych mierników charakteryzujących poszczególne rodzaje ryzyka czyli ocenia realizację ustalonego w Banku apetytu na ryzyko.

Podstawowe wskaźniki wyznaczające ogólny profil ryzyka na dzień 31.12.2017r. przedstawiono poniżej.

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów finansowych w sumie bilansowej Banku	0	0	X
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 4%	1,34 %	33,5%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 55%	49,01%	89%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym ²⁰	Max 2%	0,002%	0,11%

²⁰ Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 75%	76,9%	102,5%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 4%	1%	25%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego ²¹	Max 2%	0,002%	0,11%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 6%	3,2%	53,3%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 10%	2,89%	28,9%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	60 szt.	6	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu ²²	0,2%	0,05	25%
Ryzyko operacyjne			
Fluktuacja pracowników na stanowiskach kierowniczych	Max 12,5%	0%	X
Ilość skarg na działalność Banku	Max 10szt./1 rok	0	X
Ilość reklamacji związanych z prowadzoną przez Bank działalnością operacyjną (z wyjątkiem kart płatniczych)	Max 10szt./1 rok	7	X
Ilość reklamacji związanych z transakcjami kartami płatniczymi	Max 20szt./1 rok	10	X
Oszustwa zewnętrzne	Max 1 szt./1 rok	2	X
Zakłócenie realizacji zleceń płatniczych Klientów Banku	Max 15szt./1 rok	6	X
Ilość pozwów związanych z prowadzoną przez Bank działalnością operacyjną	Max 2szt./1 rok	0	X
Wskaźnik udziału pracowników w szkoleniach w ciągu roku	Min 1	2	X
Ilość dni nieobecności pracowników z tytułu zwolnień lekarskich ²³	Max 30zd./1 rok	0	X
Ilość dni nieobecności pracowników z tytułu urlopów na	Max 8zd./1 rok	2	X

²¹ Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

²² Limit dotyczy kredytów konsumenckich.

²³ Dotyczy pracowników kluczowych

żądanie ²⁴			
Koszt potencjalny zdarzeń operacyjnych dla wszystkich kategorii ryzyka łącznie	9.000 zł / 1 rok	2.132	23,68%
Koszt rzeczywisty zdarzeń operacyjnych dla wszystkich kategorii ryzyka łącznie (netto)	7.000 zł / 1 rok	0	0%
Ilość zdarzeń operacyjnych dla następujących rodzajów zdarzeń łącznie: 5) Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy, 6) Klienci, produkty i praktyki operacyjne, 7) Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów, 8) Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	Max 702 zdarzenia	259	X
Ryzyko koncentracji			
Łączna suma zaangażowania Banku wobec Klientów, stanowiąca ponad 10% funduszy własnych do funduszy własnych Banku	340%	217	63,8%
Ilość przypadków przekroczeń koncentracji wynikających z Prawa Bankowego	0	0	X
Ilość przypadków przekroczeń z tytułu koncentracji w ten sam sektor gospodarczy	Max 2	0	0%
Ilość przypadków przekroczeń z tytułu koncentracji w ten sam rodzaj produktu	Max 2	0	0%
Ilość przypadków przekroczeń z tytułu koncentracji w tę samą formę zabezpieczenia	Max 2	0	0%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0	X
Udział łącznej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych w pasywach ogółem	Min 87%	89%	102,30%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X

²⁴ Dotyczy pracowników kluczowych

Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 1%	0,19%	0,19%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ²⁵	1	5,04	X
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 13,25%	14,99%	113,13%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 10,25%	14,99%	146,24%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 5,75%	14,99%	260,70%
Udział kapitału rezerwowego w funduszach Tier 1	Max 95%	93,52%	98,44%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 3%	8,82% 8,83 %	294%
Obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych	Max 88%	66,40%	75,45%

Pobiedziska 29. 06.2018 r.

ZARZĄD BANKU

Ewa Przydróżna – Prezes Zarządu

.....

Aleksandra Gołębiewska – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo - Księgowych

.....

Maciej Grzegorowski – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

.....

²⁵ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana.